



Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

3.6.2024
luvn.fi

Omavalvontasuunnitelma

Suun terveydenhuollon palvelulinja

Suun erikoishoidon palveluyksikkö

[illegible]

Sisällys

1.1	Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot.....	1
1.2	Palveluyksikön perustiedot.....	1
1.3	Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet.....	1
2	Asiakas- ja potilasturvallisuus.....	2
2.1	Palveluiden laadulliset edellytykset.....	2
2.2	Vastuu palvelujen laadusta.....	5
2.3	Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet.....	6
2.4	Muistutusten käsittely.....	9
2.5	Henkilöstö.....	10
2.6	Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta..	13
2.7	Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi.....	13
2.8	Toimitilat ja välineet.....	13
2.9	Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö.....	17
2.10	Lääkehoitosuunnitelma.....	19
2.11	Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja.....	19
2.12	Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen.....	20
3	Omaavunnon riskienhallinta.....	20
3.1	Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen.....	20
3.2	Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely.....	22
3.3	Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen.....	23
3.4	Ostopalvelut ja alihankinta.....	24
3.5	Valmius- ja jatkuvuudenhallinta.....	24
4	Omaavunntasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen.....	25
4.1	Toimeenpano.....	25
4.2	Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen.....	26

TOC \o "2-3" \f \h \z \t "Otsikko 1;1;Otsikko 1 (H1);1"

1.1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

Palveluntuottajan perustiedot

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

PL 33, 02033 LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE

Y-tunnus 3221347-3

1.2 Palveluyksikön perustiedot

Suun erikoishoidon palveluyksikön valvontalain 10§:n 4 momentin

mukainen vastuuhenkilö on johtava ylihammaslääkäri Laura Tarkkila

Tekniikantie 15, 02150 Espoo, P. 0406366336

Palvelupiste (toimipiste)	Vastuuhenkilö	Yhteystiedot
LUVN-SEHY	Ylihammaslääkäri Maarit Linden, osastonhoitaja Niina Lindholm	Ahertajantie 2, 2. kerros, 02100 Espoo
Oikomishoito Leppävaaran terveysasema	Ylihammaslääkäri Pirta Liljekvist, vs. Osastonhoitaja Nina Iholin	Konstaapelinkatu 2, 02650 Espoo
Oikomishoito Kivenlahden terveysasema	Ylihammaslääkäri Pirta Liljekvist, vs. Osastonhoitaja Nina Iholin	Meriusva 3, 02320 Espoo

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

LUVN-SEHYssä hoidetaan kaiken ikäisiä hyvinvointialueen asukkaita, jotka eivät tarvitse hammashoidon osalta erikoissaraanhoitoa, mutta joiden hoito on hammaslääketieteellisesti liian vaativaa perushammaslääkärin suoritettavaksi. Potilaat eivät voi hakeutua suoraan LUVN-SEHYn palvelupisteen potilaiksi, vaan he tarvitsevat aina lähetteen perushammashoidosta. Lähetä käsitellään LUVN-SEHYssä, ja mikäli hoidon kriteeristö täyttyy, hyväksytään potilas hoitoon LUVN-SEHYyn. LUVN-SEHYn palvelupisteeseen tulee lähetteitä kuukausittain noin 400

kappaletta. Lisäksi LUVN-SEHYssä hoidetaan muutamia erityisryhmiä kuten paljon palveluita tarvitsevia, gerodontologisia potilaita ja infektiofokustutkimuksiin saapuvia potilaita. Suun erikoishoidon yksiköstä käy kerran viikossa hammaslääkäri-hammashoitaja-työpari hoivalaitoksissa hoitamassa liikuteltavan hammashoitoyksikön avulla asukkaiden suun terveyttä. Lisäksi kotihoidon yksiköissä käy suuhygienisti tekemässä suun hoidon tarpeen arvioita kotihoidon asiakkaille. LUVN-SEHYssä ei ole päivystystoimintaa. LUVN-SEHYn palvelupisteellä on myös valmius tuottaa erikoishammaslääkärin palveluita ostopalveluna, mikäli kyseistä palvelua ei kyetä tuottamaan omana palvelutuotantona. Kivenlahden ja Leppävaaran terveystasemalla Espoossa tuotetaan oikomishoidon palveluita Espoon ja Kauniaisten asukkaille viitenä päivänä viikossa. Potilaat ovat pääsääntöisesti perusterveitä kouluikäisiä lapsia ja nuoria, joilla on todettuna eriasteisia hampaiston ja leukojen alueen kehitys- tai purentavirheitä. Yksikössä käy potilaita yksittäisillä hoidontarpeen arviointikäynneillä ja varsinaisilla oikomishoidon käynneillä. Oikomishoitajakson pituus vaihtelee muutamasta kuukaudesta n. kahteen vuoteen. Ostopalveluna tuotetaan oikomishoitoa samoin periaattein kuin LUVNin omana toimintana, mikäli kyseistä palvelua ei kyetä tuottamaan omana palvelutuotantona. Palveluita tuotetaan pääosin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Osa palveluseteli- ja ostopalvelun sopimuspalveluntuottajista toimii Helsingin kaupungin ja Vantaa-Keravan hyvinvointialueen alueella.

2 Asiakas- ja potilasturvallisuus

2.1 Palveluiden laadulliset edellytykset

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tulee olla asiakas- ja potilaskeskeisiä, turvallisia ja asianmukaisesti toteutettuja. Osaava ja palveluyksikön omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisessa ja palvelujen kehittämisessä.

Palveluyksikön laadunhallinnasta vastaa johtava ylihammaslääkäri yhdessä ylihammaslääkärien sekä osastonhoitajien kanssa.

Noudatamme kansallisia suosituksia, joita löytyy seuraavilta sivustoilta:

Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022–2026 (STM)

Käypä hoito -suositukset

Suun terveydenhuollon Käypä hoito -suositukset: Hammasperäiset äkilliset infektiot ja mikrobilääkkeet, Hampaan juurihoito, Hampaan paikkaushoito, Karies (hallinta), Lyhentyneen hammaskaaren hoito, Parodontiitti, Purentaelimistön kipu- ja häiriötilat (TMD), Suusyöpä, Tupakka- ja nikotiiniriippuvaisuuden ehkäisy ja hoito, Viisaudenhammas.

Sosiaali- ja terveystalvelujen suosituksia ja ohjeita (STM)

STM:n suun terveydenhuoltoa koskevat suositukset ja ohjeet: Ohje terveystalveksille välittömästä yhteydensaannista, Potilaan kielelliset oikeudet – faktalehti, Potilasasiakirjojen laatiminen ja käsittely, Potilastietojen käsittely, Ravitsemissuositukses, Turvallinen lääkehoito, Työntekijälle tehtävät terveydentilan selvitykset tuberkuloositartuntojen torjumiseksi, Yhtenäiset kiireettömän ja kiireellisen hoidon perusteet.

LUVN:in suun terveydenhuollolla on oma hygieniasuunnitelma [LINKKI\(sisäinen\)](#). Hygieniaoheistuksemme pohjautuu suun terveydenhuollon yksiköiden tartunnantorjunta ohjeeseen.

[Ohjaus 2016_22_Suun terveydenhuolto_vs_2018.pdf \(julkari.fi\)](#).

LUVN:in suun terveydenhuollon säteilyturvallisuusohje on valmisteilla. Noudatamme säteilylain edellyttämiä toimia ja seuraamme säteilytoiminnan laatua säännöllisin väliajoin suoritettavilla laadunvarmistustoimenpiteillä.

[Säteilylaki 859/2018 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ®](#)

Laiteturvallisuuden varmistamiseksi edellytämme henkilöstöltä laitepassin suorittamista vuoden 2024 loppuun mennessä.

Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö – opas laiteosaamisen varmistamiseen (valtioneuvosto.fi)

Potilas- ja asiakasvaaratapahtumia sekä henkilöstöön kohdistuvia vaaratapahtumia käsitellään HaiPro järjestelmässä (13.1.2025 alkaen LaRi-järjestelmässä), tapaukset käsitellään kuukausittain hoitolakokouksissa.

Omavalvonnallisista kehittämistoimista julkaistaan raportti [LINKKI](#) LUVN:in nettisivuilla kolme kertaa vuodessa omavalvontasuunnitelmittain. Omavalvonnan toteutumista seurataan neljä kertaa vuodessa suoritettavalla omavalvonnan itsearviointilla sekä LUVN:in toteuttamilla ohjaus- ja valvontakäynneillä.

Varmistamme palvelujen laadun noudattamalla suun terveydenhuollon toimintaan tehtyjä kansallisia ohjeita sekä hyvinvointialueen omia toimintaohjeita.

Palveluyksiköissä käytössä olevat hammaskuvaukseen tarkoitetut röntgenlaitteet löytyvät Säteilyturvakeskuksen (STUK:in) ylläpitämistä laiterekistereistä. Laitekannassa tapahtuvat muutokset ilmoitetaan STUK:iin säteilyturvavastaavan eli johtavan ylihammaslääkärin toimesta. Röntgenlaitteiden käytöstä vastaa hoitotilanteessa ao. terveydenhuollon ammattilainen, jolla on säädetty jatkuva säteilyturvakoulutus. Röntgenlaitteiden laadunhallintaa tehdään ja dokumentoidaan vuosittain. Poikkeukselliset säteilyturvatapahtumat ilmoitetaan HaiPro-järjestelmässä (13.1.2025 alkaen LaRi-järjestelmässä) ja säteilyturvavastaavalle sekä STUK:een.

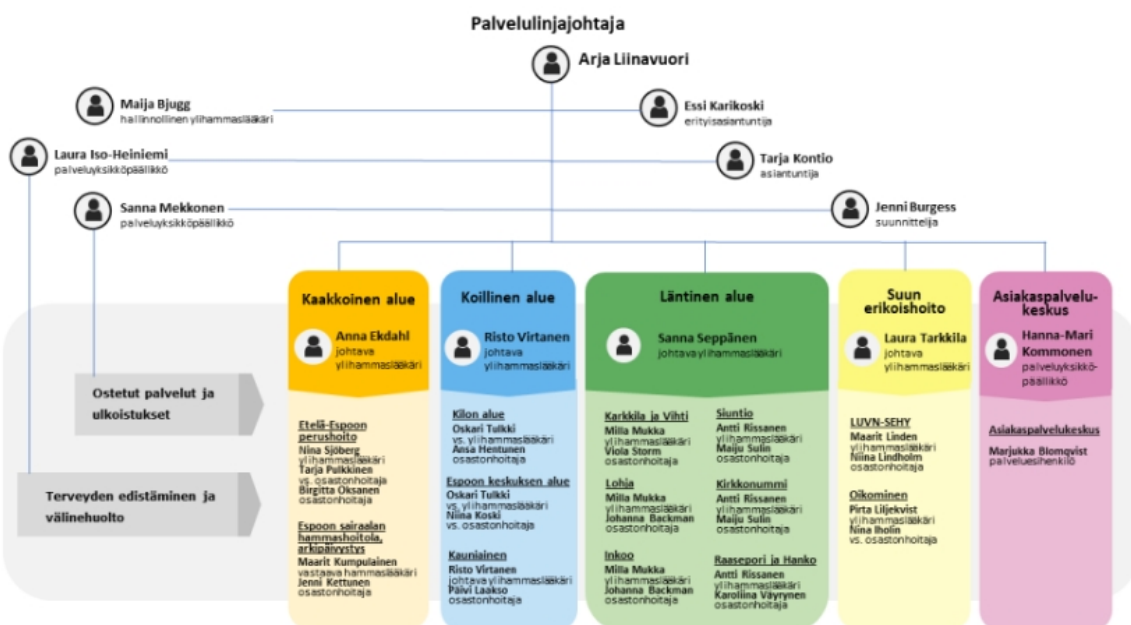
Käytössämme olevat suun terveydenhuollon lääkinälliset laitteet on kirjattu jatkuvasti ylläpidettävään laiterekisteriin. Laitteisiin liittyviä säännöllisiä laadunvarmistustoimenpiteitä ja kalibrointeja tehdään ja dokumentoidaan vastuuhenkilöiden toimesta. Laitteiden häiriötilanteista tehdään ilmoitus HaiPro järjestelmään (13.1.2025 alkaen LaRi-järjestelmään) ja tarvittaessa Fimeaan.

Potilastyöhön osallistuvat työntekijät suorittavat Duodecimin Oppiportin potilasturvallisuus verkkokoulutuksen ja sillä, että esihenkilöt seuraavat asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumista palveluyksikössä ja palvelupisteissään.

2.2 Vastuu palvelujen laadusta

Hyvinvointialueen hallintosäännön 115§ mukaan viranhaltijat ja esihenkilöt vastaavat sisäisestä valvonnasta omilla palvelualueillaan ja raportoivat omalle esihenkilölleen. Tehtävistä määrätään tarkemmin hyvinvointialuejohtajan toimintaohjeissa. Palveluyksiköissä päälliköiden ja esihenkilöiden tehtävänä on huomioida laadunhallinta sekä asiakas- ja potilasturvallisuus annettujen ohjeiden ja lakien mukaisesti. He valmistelevat omavalvontasuunnitelmat yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Suun terveydenhuollon organisaatiokaavio



Kokonaisvastuu suun terveydenhuollon toiminnasta, laadusta, työ- ja potilasturvallisuudesta sekä omavalvontasuunnitelmien laatimisesta on

palvelulinjajohtajalla. Palveluyksikössä näistä vastaa johtava ylihammaslääkäri ja palvelupisteissä ylihammaslääkärit ja osastonhoitajat. Jokainen työntekijä vastaa laadusta ja turvallisuudesta omassa työssään.

Palveluyksikön vastuuhenkilöt valvovat, että palvelut täyttävät niille säädetyt edellytykset. Suun terveydenhuollon johtoryhmä ja lähiesihenkilöt (vastaavat hammaslääkärit, ylihammaslääkärit, osastonhoitajat ja palveluesimies) kokoontuvat kerran kuukaudessa. Johtava ylihammaslääkäri kokoontuu kerran viikossa alueensa lähiesihenkilöiden kanssa. Henkilökunnalle toimitetaan kerran viikossa sähköpostilla johtoryhmän laatima ajankohtaisviesti. Kaikissa palvelupisteissä pidetään kerran kuukaudessa kokous koko henkilöstölle. Palvelupisteiden työntekijöiden ja asiakkaiden tekemiä ja lähiesihenkilöiden käsittelemiä HaiPro (13.1.2025 alkaen Lari)-potilas/asiakasturvallisuusilmoituksia esitellään kuukausittain hoitolakokouksissa lähiesihenkilöiden toimesta. Koko suun terveydenhuollon asiakas- ja potilasturvallisuusilmoituksista raportoidaan suun terveydenhuollon johtoryhmässä kolme kertaa vuodessa.

2.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Terveydenhuoltolain /2010/20101326 mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä asukkailleen suun terveydenhuollon palvelut. Hoidon jaksottaiselle toteutukselle on oltava hammaslääketieteelliset perusteet. Suun terveydenhuollon palveluihin sisältyvät: 1) väestön suun terveyden edistäminen ja seuranta; 2) terveysneuvonta ja terveystarkastukset; 3) suun sairauksien tutkimus ja ehkäisy sekä hoito; 4) potilaan erityisen tuen ja tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen sekä potilaan hoito ja tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen. Hyvinvointialueen on järjestettävä toimintansa siten, että potilas voi saada arkipäivisin virka-aikana saman päivän aikana yhteyden terveystakeskukseen tai muuhun perusterveydenhuollon toimintayksikköön ja saada yksilöllisen arvion tutkimustensa tai hoitonsa tarpeesta ja kiireellisyydestä sekä siitä, minkä terveydenhuollon ammattihenkilön tekemiä tutkimuksia tai

antamaa hoitoa potilas tarvitsee. Arvion tekee laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö. Suun terveydenhuollossa arvion voi tehdä myös nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö. Hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu tutkimus tai tarpeelliseksi todetun hoidon ensimmäinen tutkimus- tai hoitotapahtuma on järjestettävä potilaan terveydentila ja sairauden ennakoitavissa oleva kehitys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin neljän kuukauden kuluessa 30.10.2024 asti (1.11.-31.12.2024 kolmen kuukauden kuluessa ja 1.1.2025 alkaen kuuden kuukauden kuluessa) hoidon tarpeen arviosta. Esihenkilöt raportoivat yksikön hoitoon pääsyn määräajoista viikoittain. Suun terveydenhuollon johtoryhmä seuraa suun terveydenhuollon hoitoon pääsyn tilannetta hyvinvointialueella. Asiakas voi tutustua palveluihimme esimerkiksi hyvinvointialueen nettisivuilla www.luvn.fi tai olemalla yhteydessä asiakaspalvelukeskukseen. Ajanvaraukset ja hoidon tarpeen arviointi: Kiireettömät asiat: p. 029 151 2770. Kiireelliset asiat: p. 029 151 2860. Palveluseteliasiat: p. 029151 2960. Lisäksi asiakas voi asioida paikan päällä toimintayksikössä ajan varaamiseksi ja hoidon tarpeen arvioimiseksi. (Sähköinen ajanvaraus on mahdollista, jos potilaalla on voimassa oleva hoitosuunnitelma). Hoidon tarpeen arviointi tehdään pääsääntöisesti asiakaspalvelukeskuksessa ajanvarauspuhelun yhteydessä tai toimintayksikön asiakaspalvelupisteessä terveydenhuollon ammattihenkilön toimesta. Hoitotilanteessa hoidon tarpeen arvioinnin tekee hoitava hammaslääkäri, suuhygienisti tai hammashoitaja. Hammaslääkäri tekee hoitosuunnitelman, jossa määritellään yksilölliset omahoito-ohjeet ja hoitajakson sisältö sekä seuraavat suunnitellut tutkimus- ja/tai terveystarkastus ajankohdat. Hoitosuunnitelma kirjataan potilastietojärjestelmään ja käydään läpi yhdessä asiakkaan kanssa. Asiakaspalautetta voi antaa henkilökohtaisesti hoitotilanteessa, puhelimitse, postitse, paperilomakkeilla hammashoitoloissa ja hyvinvointialueen nettisivujen palautepalvelun Palautepalvelu - Länsi-Uudenmaan sähköinen asiointi (digiloikka.fi) kautta. Tietoturvasyistä emme suosittele lähetettävän sähköpostitse (pl. turvasähköposti) arkaluonteista (terveys) tietoa sisältäviä palautteita. Palautteisiin

vastataan kirjallisesti tai puhelimitse mahdollisimman nopeasti, mutta vähintään viikon kuluessa. Saatu palaute käsitellään asianomaisen ammattilaisen tai työyhteisön kanssa. Palautteiden pohjalta kehitämme jatkuvasti toimintaamme ja edistämme asiakkaan palvelukokemusta. Hoitokäyntien jälkeen asiakkailta kerätään palautetta asiakaskokemuksista. Yhteenvetoraportit koostetaan säännöllisesti kuukausittain. Asiakastiedotus tuloksista on nähtävillä yksikössä. Hyvinvointialueella on käytössä asiakkaan, potilaan ja läheisen mahdollisuus tehdä vaaratapahtumailmoitus (HaiPro) Ilmoita potilasturvallisuuden vaaratapahtumasta | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue (luvn.fi) (13.1.2025 alkaen LaRi). Vaaratapahtumailmoitukset käsitellään tapahtumayksikössä. Palvelujen laadunhallinta, ohjaus ja valvonta -yksikkö vastaa kehitetyistä toimenpiteistä raportoinnin ja uutisoinnin.

Asiakkaan ja potilaan informointi hänen käytettävissään olevista oikeusturvakeinoista toteutuu kirjallisilla esitteillä sosiaali- ja potilasasiavastaavien yhteystiedoista palvelupisteissä (infonäytöt, taulut) ja verkkosivuilla (<https://www.luvn.fi/fi/meilla-asiakkaana/tietopyynnot-ja-muut-asiakkaan-oikeudet/sosiaali-ja-potilasasiavastaava>). Lisäksi palveluyksikössä on ohjeet palautteen antoon.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kaikkien palveluyksiköiden sosiaali- ja potilasasiavastaavina toimivat Jenni Henttonen ja Terhi Willberg, p. 029 151 5838.

sähköposti: sosiaali.potilasasiamies@luvn.fi

Neuvontaa puhelimitse ma 10–12, ti, ke, to klo 9–12 (ei perjantaisin eikä pyhien aattona). Henkilökohtainen käynti ajanvarauksella.

Palveluja toteutetaan yhteisymmärryksessä asiakkaan/potilaan kanssa lähtökohtaisesti rajoittamatta henkilön itsemääräämisoikeutta. Rajoitustoimenpiteille on aina oltava laissa säädetty peruste. Itsemääräämisoikeutta rajoittavista toimenpiteistä tehdään asianmukaiset kirjalliset päätökset. Mahdolliset rajoitustoimenpiteet toteutetaan lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti

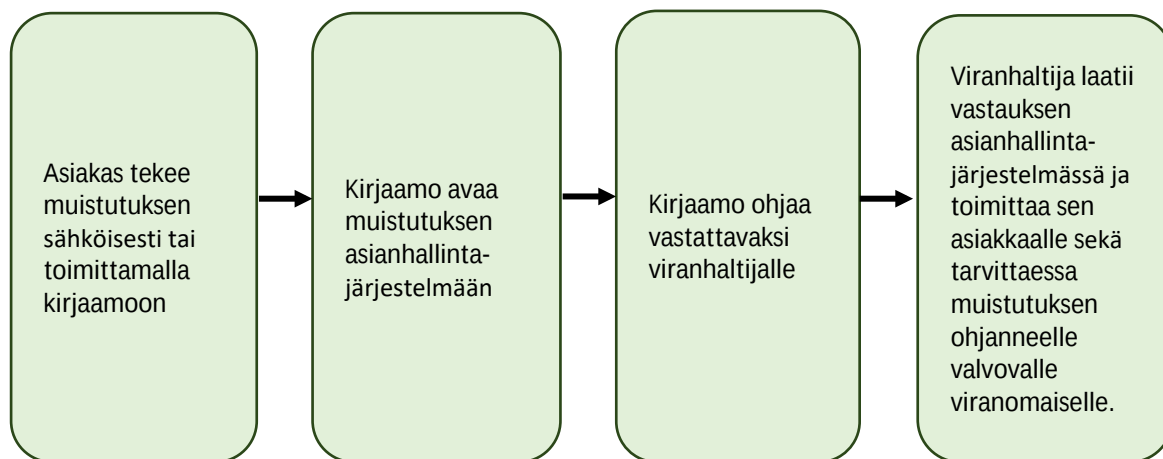
henkilön ihmisarvoa kunnioittaen. Itsemääräämisoikeudesta ei ole tehty erillistä suunnitelmaa suun terveydenhuollossa.

Suun terveydenhuollon hoitosuunnitelmien sisällössä huomioidaan mm. Käypä hoito- ja Hyvä Käytäntö-konsensusuosituksia.

Esihenkilöt varmistavat, että sovittuja toimintatapoja noudatetaan asiakkaiden ja potilaiden hoitosuunnitelmien laatimisessa.

2.4 Muistutusten käsittely

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on käytössä muistutusprosessi, jonka mukaan muistutukset käsitellään (kuva 1).



Kuva 1. Muistutusprosessi

Palautteet, joissa on muistutuksen viitteitä ja suoraan kirjaamoon tulleet muistutukset sekä kantelut käsitellään palveluysikön johtavan ylihammaslääkärin tarvittaessa palvelulinjajohtajan toimesta, muistutuksen luonteen mukaan. Palveluysikköä tai sen toimintaa koskevat palautteet käydään läpi henkilöstön kanssa ja henkilöön kohdistuvat palautteet käsitellään asianomaisen kanssa henkilökohtaisesti. Muistutuksissa esille tulleille epäkohdille ja kehittämiskohteille suunnitellaan ja tehdään korjaavat toimenpiteet esihenkilöiden toimiessa vastuuhenkilöinä.

2.5 Henkilöstö

Suun erikoishoidon palveluyksikön johtavan ylihammaslääkärin esihenkilö on suun terveydenhuollon palvelulinjajohtaja. LUVN-SEHYssä työskentelee 1 ylihammaslääkäri ja 1 osastonhoitaja, joiden esihenkilönä toimii johtava ylihammaslääkäri. Ylihammaslääkäri toimii 15 erikoishammaslääkärin, 12 eri erikoisaloihin perehtyneen hammaslääkärin, 1-2 erikoistuvan hammaslääkärin lähiesihenkilönä ja osastonhoitaja 5 suuhygienistin ja 22 hammashoitajan lähiesihenkilönä. Vuonna 2024 LUVN-SEHYssä ei ole käytetty lainkaan vuokrattua tai alihankittua työvoimaa.

Kivenlahden ja Leppävaaran toimipisteiden lähiesihenkilöinä toimii 1 ylihammaslääkäri ja 1 osastonhoitaja. Leppävaaran toimipisteessä työskentelee viisi erikoishammaslääkäriä, yksi erikoistuva hammaslääkäri, neljä oikomishoitoon perehtynyttä hammaslääkäriä, kolme suuhygienistiä ja kahdeksan hammashoitajaa.

Kivenlahden toimipisteessä työskentelee viisi erikoishammaslääkäriä, yksi oikomishoitoon perehtynyt hammaslääkäri, kaksi suuhygienistiä ja kuusi hammashoitajaa. Ulkopuolisia sijaisia käytetään vain äkillisissä resurssivajeissa, joita ei pystytä paikkaamaan sisäisillä siirroilla toimipisteiden välillä tai muista yksiköistä.

Palveluyksiköiden esihenkilöt varmistavat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden oikeudet ennen työsuhteen aloittamista ja vuosittain mahdolliset muutokset tarkistetaan esimerkiksi kehityskeskusteluiden yhteydessä. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on määritelty omavalvontaohjelmassa henkilöstölle suositellut täydennyskoulutukset.

Koulutus	Kohderyhmä
Elvytys/ensiapukoulutus (erillisen suunnitelman mukaisesti)	Potilas- ja asiakastyössä toimiva henkilökunta
Potilaan/asiakkaan tunnistaminen (erillinen koulutus tai sisältyen esimerkiksi tietojärjestelmäkoulutukseen)	Potilas- ja asiakastyössä toimiva henkilökunta

Säteilysuojakoulutus (Säteilylaki 859/2018 mukaisesti)	Lääkärit, hammaslääkärit ja säteilytyössä toimiva hoitohenkilökunta
Asiakasturvallisuuskoulutus (LAB PedaSafety)	Asiakastyössä toimiva henkilökunta
Potilasturvallisuuskoulutus (sisältää laiteturvallisuus, infektioiden torjunta, lääkitysturvallisuuskoulutus) (Oppiportti)	Potilastyössä toimiva henkilökunta
Lääkehoidon osaamisen varmistaminen (LOVe)	Lääkehoitoa toteuttava hoitohenkilökunta
Tietosuojakoulutus (Eduhouse)	Potilas- ja asiakastyössä toimiva henkilökunta

Taulukko 1. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle suositellut omavalvontaan liittyvät koulutukset (2024)

Henkilöstön kelpoisuus tehtäviinsä varmistetaan huolellisella rekrytointimenettelyllä, johon kuuluu kelpoisuusvaatimusten täyttymisen lisäksi mahdolliset turvallisuusselvitykset ja huumausainetestaukset. Palveluyksikön esihenkilö tarkistaa rikosrekisteriotteen lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden kanssa työskenteleviltä ja vuoden 2025 alusta alkaen vammaisten henkilöiden kanssa työskenteleviltä (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 28 § ja laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) 3 §).

Esihenkilöt tarkistavat rekrytoitavien työntekijöiden ammattioikeudet JulkiTerhikistä. Lähiesihenkilöt vastaavat perehdytyksen toteuttamisesta, perehdytysuunnitelman mukaisesti. Hyvinvointialueen suun terveydenhuolto järjestää koko henkilökunnan yhteisiä koulutuspäiviä neljä kertaa vuodessa. Tämän lisäksi henkilöstö voi osallistua muihin sisäisiin tai ulkoisiin koulutuksiin kehityskeskustelussa esihenkilön kanssa sovitun koulutussuunnitelman mukaisesti. Henkilöstön jäsenillä on henkilökohtainen koulutuskortti, jonka ylläpitämisestä työntekijöillä on vastuu. Koulutuskorttia ja siihen kirjattua koulutusten toteutumista arvioidaan vuosittain kehityskeskusteluissa, samalla arvioidaan myös ajantasaista osaamista ja ohjataan edelleen taitojen täydentämiseen, mikäli osaamisessa havaitaan kehitettävää. Ensiapukoulutuksia järjestetään yksiköiden henkilökunnalle joka kolmas vuosi. LUVN-SEHYssä

ensiapukoulutus on järjestetty viimeksi 10/2022. Hoitohenkilöstön lääkeosaaminen varmistetaan määräajoin suoritettavan SuuLop-koulutuksen avulla. Esihenkilöt valvovat lääkehoitolupien ajantasaisuutta.

Henkilökunnan osaamisen asianmukaisuudesta huolehditaan jatkuvalla kouluttautumisella. Lisäksi seurataan asiakaspalautteita ja potilasvahinkoilmoituksia, ja niiden pohjalta ryhdytään tarvittaessa korjaaviin toimenpiteisiin. Tarvittaessa henkilöstölle tarjotaan lisäkoulutusta ja -perehtymistä.

Opiskelija saa toimia tilapäisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön tehtävissä (sijaisena työsuhteessa) ainoastaan ohjauksen ja valvonnan alaisena. Perehdytyksen ja osaamisen varmistamisen merkitys korostuu opiskelijan toimiessa ammattihenkilön sijaisena. Opiskelijalle on nimettävä kirjallisesti ohjaaja. Ohjaajan tulee ensisijaisesti toimia samassa toimintayksikössä tai ohjaajan on oltava tavoitettavissa puhelimitse (esimerkiksi sosiaalipalveluissa). Sosiaali- tai terveydenhuollon opiskelija, joka suorittaa harjoittelujaksoaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toteuttaa lääkehoitoa vain ohjaajan välittömässä valvonnassa.

Esihenkilöt varmistavat yksiköihin työhön tulevien opiskelijoiden oikeuden työskennellä tilapäisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön tehtävissä kullekin ammattiryhmälle asetettujen vaatimusten mukaisesti. Hammaslääketieteen kandidaatti saa toimia hammaslääkärin sijaisena suoritettuaan 4 vuosikurssin opinnot ja saatuaan opintojen suorittamisesta tiedekunnalta kirjallisen todistuksen. Yliopisto toimittaa tiedon Valviraan terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin lisättäväksi. Valvira myöntää opiskelijalle rekisteröintinumeron ja yksilöintitunnuksen, jota tulee käyttää lääkemääräyksissä. Ulkomailla opiskelevien tulee rekisteröityä terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin, jotta he voivat tilapäisesti työskennellä laillistetun ammattihenkilön tehtävissä Suomessa. Suuhygienistiopiskelijat voivat toimia tilapäisesti suuhygienistin sijaisena, kun he ovat suorittaneet

suuhygienistin tutkintoon johtavista opinnoistaan kaksi kolmasosaa (140 op), ja suorittaneet hyväksytysti opinto-ohjelman mukaiset lääkehoito-opinnot. Hammashoitajan tehtävissä toimivalla lähihoitajaopiskelijalla tulee olla suoritettuna kasvun ja osallisuuden edistämisen (25 op) sekä Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämisen (30 op) opinnot. Lisäksi työssäoppimisen jaksot ja lääkehoidon opinnot tulee olla suoritettu hyväksytysti. Yksiköihin työhön tuleville opiskelijoille nimetään työjakson aluksi omat ohjaajat, jotka huolehtivat opiskelijan ohjaamisesta ja perehdyttämisestä yhdessä esihenkilöiden kanssa.

2.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Suun terveydenhuoltoa ei säätele erityislainsäädäntö henkilöstömitoituksen osalta. Henkilöstön riittävyyttä seurataan pitkälle tulevaisuuteen ulottuvalla henkilöstösuunnittelulla. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan suun terveydenhuollon parityöskentelyluonne, ja peilataan palvelujen tarpeen kasvuun. Poikkeustilanteissa siirrämme työntekijöitä palvelupisteiden välillä ja käytämme vuokratyövoimaa.

2.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Käyttämissämme potilastietojärjestelmissä voimme tehdä yhteistyötä eri sosiaali- ja terveydenhuollon tahojen kanssa esimerkiksi konsultaatioiden osalta. Eri palveluyksiköiden välillä on käytössä toimivat yhteistyökanavat ja lähetekäytänteet.

2.8 Toimitilat ja välineet

LUVN-SEHY toimii Tapiolan terveysaseman 2. kerroksessa. Hammashoitolassa on 21 hoituhuonetta, potilastoimisto ja odotusaula, varastotiloja, välinehuollon tilat ja henkilöstön taukotila. Hoitolan tiloihin pääsee kulkemaan kahdesta portaikosta sekä esteettömästi hissillä – hissiin mahtuu myös sairaalasänky. Terveysaseman ala-aulessa päivystää hyvinvointialueen vahtimestari, jolla on kiinteistössä käytössään joitakin turvakameroita. Kiireettömässä turvaamisen tarpeessa vartija on

tilattavissa itsepalveluportaalin kautta paikalle. Jokaisessa hoituhuoneessa on hätätilanteiden varalle hälytysnapit. LUVN-SEHYssä on pyritty kyltein ja tarroin merkitsemään ne tilat ja huoneet, joissa on jotain erityistä huomioitavaa. Osa hoitolan kynnyksistä on teipattu huomiotarroin. Lisäksi hoitolassa käytettävien lääkinnällisten kaasupullojen sijainnit on merkitty teipein varastointitilojen oviin. Kaasupulloja säilytetään ohjeiden mukaisesti erillisissä telineissä. Jokainen uusi työntekijä perehdytetään hoitolassa käytössä olevien laitteiden ja välineiden käyttöön, perehtyminen merkitään hoitolakohtaiseen laitepassi-järjestelmään. Laitepassi uusitaan sovitusti määräajoin. Yleisten tilojen (käytävät, WC:t, taukotila) siivouksesta vastaa hyvinvointialueen Ateria- ja puhtauspalvelut. Hoituhuoneiden siivouksesta vastaa yksityinen yritys Sakua. Henkilökunnan työvaatteiden huollosta vastaa Lindström OY. Kiinteistöhuolto ARE huolehtii yleisten tilojen kunnosta, mukaan lukien piha-alueiden huolto talviaikaan. Tapiolan terveysasemalla on ollut pelastuslaitoksen järjestämä poistumisharjoitus syksyllä 2022. Hammashoitolan tiloissa on tehty syksyllä 2023 hyvinvointialueen toimesta tilojen katselmus. Tapiolan terveysaseman kiinteistön pelastussuunnitelma on päivitetty 5.4.2024. Leppävaaran toimipiste toimii toisessa kerroksessa. Tilaan on kulku portaikosta, sekä esteetön kulku hissillä. Hammashoitolassa on odotustila, potilastoimisto, 12 hoitohuonetta ja varastotilat, henkilöstön taukotila. Vaaralliset aineet ovat lukollisessa huoneessa. Ala-aulessa päivystää vahtimestari ja vartija. Kiireettömässä turvaamisen tarpeessa vartija on tilattavissa itsepalveluportaalin kautta paikalle. Jokaisessa huoneessa on hälytin, joita testataan kuukausittain. Odotustilassa on reilusti tuoleja potilaille. Potilastoimistosta on melko hyvä näkyvyys odotustilaan. Liukastumisen ehkäisystä huolehtii kiinteistöhuolto. Kivenlahden toimipiste toimii toisessa kerroksessa. Tilaan on kulku portaikosta, sekä esteetön kulku hissillä. Hammashoitolassa on odotustila, potilastoimisto, 7 hoitohuonetta ja varastotilat, henkilöstön taukotila. Vaaralliset aineet ovat lukollisessa huoneessa. Ala-aulessa päivystää vahtimestari. Kiireettömässä turvaamisen tarpeessa vartija on tilattavissa itsepalveluportaalin kautta paikalle. Jokaisessa työntekijällä on hälytin,

joita testataan kuukausittain. Odotustilassa on reilusti tuoleja potilaille. Potilastoimistosta ei ole suoraa näköyhteyttä odotustilaan. Liukastumisen ehkäisystä huolehtii kiinteistönhuolto. Toimitiloille on tehty syksyllä 2023 hyvinvointialueen toimesta tilojen katselmus. Leppävaaran toimipisteessä talvella 2024 paloturvallisuustarkastus. Kiinteistöt ovat Espoon kaupungin kiinteistöjä. Palveluverkko ja kiinteistöjen käyttö tarkentuu syksyn 2024 aikana.

Oikomishoidon yksiköissä (Kivenlahden ja Leppävaaran toimipisteissä) sekä LUVN-SEHYssä tehdään riskikartoitus syksyllä 2024. Välinehuolto on ulkoistettu HUS Jorvin sairaalan välinehuoltoon. Likaiset instrumentit kerätään laatikoihin ja HUS Välinehuolto noutaa ne, ja toimittaa puhtaat/steriloidut instrumentit hoitoloihin. HUS Välinehuoltoon toimitetaan instrumenttikohtaiset huolto-ohjeet. Välinehuollon toimintaa valvoo Fimea.

Toimintayksikössä käytössä olevat hammaskuvaukseen tarkoitetut röntgenlaitteet löytyvät Säteilyturvakeskuksen (STUK:in) ylläpitämistä laiterekistereistä. Laitekannassa tapahtuvat muutokset ilmoitetaan STUK:iin säteilyturvavastaavan eli johtavan ylihammaslääkärin toimesta. STUK:n turvallisuuslupa nro (STUK/6858/L10/23) myönnetty 28.12.2023.

Röntgenlaitteiden käytöstä vastaa hoitotilanteessa ao. terveydenhuollon ammattilainen, jolla on säädetty jatkuva säteilyturvakoulutus. Röntgenlaitteiden laadunhallintaa tehdään ja dokumentoidaan puolivuositain/vuosittain.

Uudet työntekijät perehdytetään hoitolakohtaisesti kussakin hoitolassa käytössä oleviin laitteisiin. Laitteisiin perehtyminen kirjataan laitepassi-tiedostoon.

Käytössämme olevat suun terveydenhuollon lääkinnälliset laitteet on kirjattu jatkuvasti ylläpidettävään laiterekisteriin. Laitteisiin liittyviä säännöllisiä laadunvarmistustoimenpiteitä ja kalibrointeja tehdään ja dokumentoidaan vastuuhenkilöiden toimesta.

Toimintayksikössä on nimetty seuraavat vastuuhenkilöt:

- röntgenlaitteiden, kuvalevyjen, röntgensuojien ja kuvankatselunäytön laadunvarmistus- vastaava
- laitevastaava, jonka tehtäviin kuuluu myös laiterekisterin ylläpito
- valokovettajan laadunvarmistuksesta vastaava
- lääkejääkaapin vastuuhenkilö
- lääkekaapin vastuuhenkilö
- poralaitteiden autoklaavien vastuuhenkilö
- välinehuollon laitteiden vastuuhenkilö
- tarveaineiden vastuuhenkilö

Seuranta kirjallisena omaan muistioon sovittujen aikavälien mukaan.

Toimintayksikön HaiPro potilas/asiakasturvallisuus- ja työturvallisuusilmoituksia (13.1.2025 alkaen LaRi) käsitellään kuukausittain hoitolakokouksissa lähiesihenkilöiden toimesta.

LUVN-SEHY toimii Espoon kaupungilta vuokratuissa tiloissa, jotka on muutettu suun terveydenhuollon palveluille soveltuviksi. Tilojen rakenteellisista huolloista vastaa vuokranantaja, ja suun terveydenhuoltoon liittyvät laitehuollot tilataan aina laitevalmistajan kautta. Hoitoyksikköjämme huolletaan säännöllisesti ja kaikista laitteista on olemassa laiterekisteri, jonka avulla pystytään valvomaan laitteitten käyttöikää ja huoltoja.

Työterveyden kanssa toteutetaan määräajoin työpaikkaselvitykset.

2.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Laki lääkinnällisistä laitteista (719/2021) velvoittaa, että lääkinnällisten laitteiden käytön koordinointiin ja laiteturvallisuuden varmistamiseen on nimetty henkilö (ammattimaisen käytön vastuuhenkilö). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella koko organisaation ammattimaisen käytön vastuuhenkilönä toimii laatu- ja asiakasturvallisuuspalveluiden asiantuntija. Palveluyksiköllä on palvelupisteisiin nimetty laitevastaavia (n=3). Lääkinnällisten laitteiden vastuuhenkilön ja esihenkilön tehtävänä on palvelupisteissä varmistaa henkilöstön osaaminen käytössä olevien laitteiden osalta, käytössä olevat laitteet ovat rekisteröity, CE-merkitty ja

EU-säätelyn käyttömukaisia, ne ovat kunnossa ja niille toteutuu määräaikaistarkastukset sovituin välein.

Palveluyksiköissä lääkinnällisiin laitteisiin liittyvät vaaratilanneilmoitukset tehdään sähköisen järjestelmän kautta. Ohje vaaratilanneilmoituksen tekemisestä löytyy LUVN [intranetistä](#). Läkinnällisiin laitteisiin liittyvistä vaaratilanteista ilmoituksen Fimeaan laatii lääkinnällisten laitteiden ammatillisin käytön vastuuhenkilö. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on käytössä lääkinnällisten laitteiden ja niiden käytön turvallisuuden varmistamisen seurantajärjestelmä, jonne kirjataan jäljitettävyyden edellyttämät tiedot toimintayksikön käytössä olevista, edelleen luovuttamista tai muutoin hallinnassa olevista sekä potilaaseen annetusta laitteista.

Suun terveydenhuollossa on käytössä excel-taulukkopohjainen palvelupistekohtainen laiterekisteri, jota ylläpitää laitevastaava.

Palveluyksikössä on käytössä työntekijäkohtainen laitepassi. Laitepassit on dokumentoitu SharePoint-sivuille ja laitepassin voimassa oloa seuraa lähiesihenkilöt. Laitepassit uusitaan määräajoin sovitusti.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ei harjoiteta omaa laitevalmistusta tällä hetkellä. Jos palveluyksiköissä harjoitetaan omaa laitevalmistusta, sille nimetään valmistuksesta vastaava vastuuhenkilö. Vastuuhenkilö noudattaa lain lääkinnällisistä laitteista (719/2021) velvoitteita luku 4, 35 §. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen [laiteturvallisuussuunnitelmassa](#) on tarkemmin kuvattu lääkinnällisiin laitteisiin ja laiteturvallisuuteen liittyvät käytänteet. Palveluyksikössä käytetään olennaiset vaatimukset täyttäviä asiakastietolain mukaisia tietojärjestelmiä, jotka vastaavat käyttötarkoitukseltaan palveluntuottajan toimintaa ja joiden tiedot löytyvät Valviran tietojärjestelmärekisteristä

Palveluyksikössä noudatetaan hyvinvointialueen tietoturveysyksikön tietoturvaohjeita sähköisten järjestelmien käytössä. Hyvinvointialueen asiakastietolain mukainen tietoturvasuunnitelma on laadittu 18.10.2024,

suunnitelman laatimisesta vastaa hyvinvointialueen digipalvelut. Palveluyksikössä huolehditaan esihenkilöiden toimesta asiakastietolain mukaisten tietojärjestelmien käytön asianmukaisuudesta huolellisella asiakas- ja potilastietojärjestelmien perehdytyksellä ja jatkuvalla käyttöön liittyvän osaamisen varmistamisella. Tietojärjestelmiin liittyvistä poikkeamista tehdään vikailmoitus tilanteen mukaan joko Tieralle tai sovellustuelle sekä lisäksi tarvittaessa potilasturvallisuusilmoitus ja ilmoitus tietoturvaloukkauksesta. Tietojärjestelmiin liittyvissä häiriö tilanteissa noudatetaan palveluyksikön toimintaohjeita ja siirrytään tarvittaessa käyttämään suunnitelman mukaista korvaavaa toimintamallia. Palveluyksikössä on laadittu suunnitelma sähkönjakeluhäiriöiden varalle.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen nettisivuilla annetaan yleisinformaatiota henkilötietojen käsittelystä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella sekä kerrotaan rekisteröidyn oikeuksista ja niiden toteuttamisesta. Lisäksi sivuilla on rekisteriselosteet, joissa kerrotaan henkilötietojen käsittelystä rekisterikohtaisesti. Tarvittaessa hyvinvointialue luovuttaa palveluntuottajille (mm. ostopalveluissa) potilasta koskevia tietoja, jos se on välttämätöntä potilaan terveydenhuollon palvelun tuottamiseksi.

Sähköisiä palveluja pyritään kehittämään perinteisten palvelujen lisäksi oikeudenmukaisuus ja potilaan itsemääräämisoikeus huomioiden.

2.10 Lääkehoitosuunnitelma

Kaikissa lääkehoitoa toteuttavissa palveluyksiköissä ja sen pisteissä tulee olla lääkehoitosuunnitelma, joka ohjaa käytännön lääkehoidon toteuttamista. Lääkehoitosuunnitelman avulla voidaan varmistaa lääkehoidon laatu ja turvallisuus. Se on osa organisaation omavalvontaohjelmaa ja yksiköiden omavalvontasuunnitelmia. Lääkehoitosuunnitelma on keskeinen osa lääkehoitoon osallistuvien henkilöiden perehdytystä sekä lääkehoidon laadun ja turvallisuuden varmistamista.

Palveluyksikön lääkehoitosuunnitelma on laadittu tai päivitetty: LUVN-SEHY 30.5.2024, Kivenlahti ja Leppävaara 28.8.2024
Lääkehoitosuunnitelman laadinnasta vastaa palvelupisteiden

ylihammaslääkärit ja osastonhoitajat
Palveluyksikön lääkehoidon asianmukaisuudesta ja
lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta ja seurannasta vastaa
palvelupisteiden ylihammaslääkärit ja osastonhoitajat

2.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen johdolla on vastuu toiminnan lainmukaisuudesta tietosuoja-asioissa. Tietosuojavastaava ohjeistaa hyvinvointialueen johtoa ja työntekijöitä tietosuojalainsäädännön mukaisista velvollisuuksista ja valvoo niiden toteuttamista. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tietosuojavastaavana toimii Rasmus Rantanen.

Asiakastietolain 7 §:n mukainen palveluyksikön asiakastietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta vastaava johtaja on palveluyksikön johtava ylihammaslääkäri.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on erilliset tietosuojalinjaukset, joissa kuvataan tietosuojan toteuttaminen hyvinvointialueella (Saatavilla vain sisäisesti: Sisäiset palvelut - Tietosuojalinjaukset LUVN.pdf - Kaikki asiakirjat (sharepoint.com)). Hyvinvointialueen sisäinen vastuunjako määrittää miten palveluyksikössä noudatetaan tietosuojaan ja asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn liittyvää lainsäädäntöä sekä yksikölle laadittuja asiakas- ja potilastietojen kirjaamiseen liittyviä ohjeita ja viranomaismääräyksiä. Omavalvontasuunnitelmassa on otettava huomioon EU:n yleisen tietosuojasetuksen ((EU) 2016/679) vaatimukset tietosuojaperiaatteiden sekä rekisteröidyn oikeuksien toteutumisesta palveluyksikön toiminnassa.

2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Hyvinvointialueella kerätään palautetta asiakkailta ja asukkailta useita kanavia käyttäen. Saatua palautetta käytetään omavalvonnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja toiminnan kehittämiseen. Asiakaspalautetta seurataan yksiköissä ja johtoryhmissä säännöllisesti.

Koonti palautteista sovituin osin julkaistaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Asiakaskokemusta mitataan hoitokäynnin jälkeen palautekyselyllä. Yhteenvetoreportit koostetaan säännöllisesti kuukausittain. Asiakastiedotus tuloksista on nähtävillä yksikössä. Toimintayksikköä koskeviin palautteisiin vastaaminen on lähiesihenkilöiden vastuulla. Toimintayksikköä ja sen toimintaa koskevat palautteet käsitellään henkilöstön kesken.

Asiakkaat voivat antaa palautetta palvelusta internetissä sekä palvelupisteissä olevien paperisten palautelomakkeiden kautta. Lisäksi palvelupisteissä on käytössä palauteautomaatteja. Kerättyä palautetta seurataan aktiivisesti, ja tarpeen mukaan niitä käsitellään henkilöstön kanssa ja toteutetaan tarvittavat toimenpiteet.

3 Omavalvonnan riskienhallinta

3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Yksikön riskienhallinnan vastuuhenkilöt ovat johtava ylihammaslääkäri, ylihammaslääkärit ja osastonhoitajat. Työturvallisuuteen liittyvien riskien kartoitukseen osallistuvat edellisten lisäksi vähintään yksi henkilökunnan edustaja. Riskien kartoitus tehdään vähintään kerran vuodessa HaiPro-järjestelmään (13.1.2025 alkaen LaRi) dokumentoituna. Tunnistetut riskit käydään yhdessä henkilöstön kanssa läpi hoitolakokouksissa.

Riskejä pyritään tunnistamaan henkilöstön kanssa nojaten aiempaan kokemukseen erilaisista tilanteista. Tunnistamisen jälkeen arvioidaan, mitä riskitekijälle voidaan tehdä sen minimoimiseksi. Riskin suuruuden määrittelemisen jälkeen päätetään riskin merkittävyydestä. Kaikkien riskien poistaminen ei aina ole mahdollista, mutta tavoitteena tulee olla aina kaikkien tunnistettujen riskien pienentäminen hyväksyttävälle tasolle. Merkittävimmät riskit palvelun tuotannolle aiheuttavat veden- ja sähkönjakelun ongelmat. Henkilöstölle isoimmat riskit suun

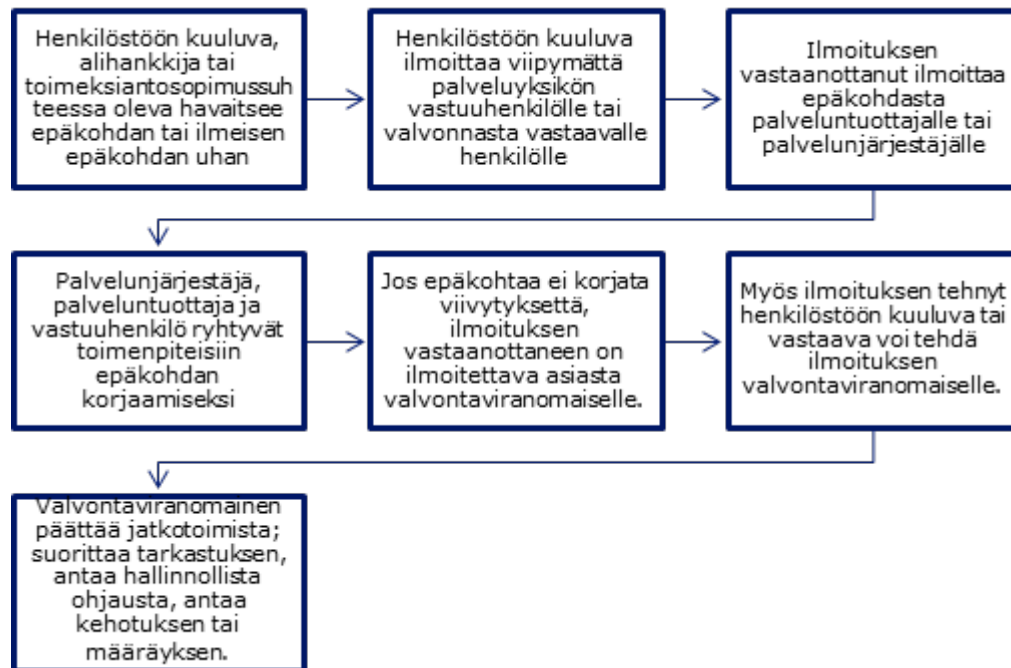
terveydenhuollon palveluympäristössä liittyvät hoidossa käytettävien laitteiden tuottamaan meluun ja tärinään.

Riski, poikkeama, epäkohta tai ilmoitusvelvollisuus	Ilmoittamistapa	Ilmoitus viranomaiselle
Asiakas- ja potilasturvallisuuden vaaratapahtumat	HaiPro (PT)	Vakava epäkohta AVI
Väärinkäyttöepäilystä ilmoittaminen	HaiPro (WBRpro)	Vakava epäkohta AVI
Ilmoitus epäkohdasta (Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaki 29§)	Ilmoitus palvelun vastuuhenkilölle tai SPro/HaiPro	Vakava epäkohta AVI
Sairaalainfektioiden seuranta	SAI-järjestelmä	
Työturvallisuusilmoitus ja työhön liittyvien riskienhallinta	HaiPro	
Tietoturvapoikkeamat	Tiera helpdesk.luvn@tiera.fi	Fimea, Vakava epäkohta AVI
Tietosuojaloukkaus	Tietosuojaloukkausilmoitus intra	
Terveydenhuollon ja sosiaalihuollon hoitoilmoitus	HILMO	THL
Lääkkeiden ja rokotusten haittavaikutusilmoitukset	Fimea	Fimea
Lääkinnällisten laitteiden poikkeamat	HaiPro (PT)	Fimea
Säteilyvaarailmoitukset		STUK
Valvottavat tartuntataudit	tartuntatauti@luvn.fi	THL
Ruoka- ja vesivälitteisten epidemioiden ilmoittaminen	tartuntatauti@luvn.fi	Ruokavirasto
Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä (pelastuslaki §42)	Pelastustoimen lomake	Pelastuslaitos

Taulukko 2. Poikkeamien ja epäkohtien ilmoituskanavat.

3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Hyvinvointialueen omavalvontaohjelmassa on kuvattu henkilöstön ilmoitusvelvollisuus epäkohdasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 29 §:n mukainen henkilöstön ilmoitusvelvollisuuden mukainen prosessi on kuvattu alla.



Kuva 2. Sosiaali- ja terveydenhuollon epäkohtien ilmoitus- ja käsittelyprosessi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon epäkohtien ilmoitus- ja käsittelyprosessi käydään läpi työntekijän perehdytyksessä sekä asiaa on käsitelty työyhteisön kokouksissa. Valvovien viranomaisten selvityspyynnot, ohjaus ja päätökset otetaan huomioon etukäteen riskien hallinnassa niiltä osin kuin etukäteen pystytään ennakoimaan. Valvontaviranomaisten selvityspyyntöihin ja ohjaukseen reagoidaan välittömästi, kun tieto saadaan.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on käytössä vaaratapahtumien ja niistä oppimisen prosessi (kuva 3). Prosessi käynnistyy epäkohdan havaitsemisesta, joka tuodaan tiedoksi yksikön vastuuhenkilölle (esihenkilö). Epäkohta käsitellään sähköisessä sovelluksessa, ja määritellään korjaavat toimenpiteet. Tieto tapahtumasta ja korjaavat toimet käsitellään yksikössä, jotta oppiminen vaaratapahtumista mahdollistuu. Jos tapahtuma tutkitaan vakavana vaaratapahtumana, jaetaan tutkinnasta tieto yksikölle ja koko organisaatiolle, jolloin mahdollistetaan laajempi oppiminen tapahtumasta.



Kuva 3. Vaaratapahtumien ilmoittamis- ja oppimisprosessi.

3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Omavalvontasuunnitelmien raportointi, eli toiminnan kehittäminen epäkohtailmoituksien (mm. vaara- ja haittatapahtumat) perusteella ja raportoidaan hyvinvointialue/palvelulinja ja palveluyksikkötasoisesti neljän kuukauden välein. Raportointi käsitellään sisäisesti ja viedään osana omavalvontasuunnitelmia hyvinvointialueen verkkosivuille neljän kuukauden välein (kuva 4).

Kuva 4. Vaara- ja haittatapahtumien raportointiaikataulu

Asiakas- ja potilasturvallisuuden riskienhallinnasta järjestetään hyvinvointialueella säännöllistä koulusta esihenkilöille ja se on osa henkilöstön valmisteilla olevaa (2024) omavalvonnan perehdytystä.

3.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Ostopalvelu- ja palvelusetelipalveluntuottajat toteuttavat omia omavalvontasuunnitelmiaan ja raportoivat niistä säännöllisesti julkisessa tietoverkossa kuten hyvinvointialuekin. Nämä toteuttavat myös omia hygieni- ja lääkehoitosuunnitelmiaan. Hyvinvointialue tekee säännöllisesti valvontakäyntejä sopimuspalveluntuottajien palvelupisteisiin ja ohjaa tarvittaessa valvontalain velvoittamana palveluntuottajien toimintaa.

3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on olemassa hyvinvointialuetasoinen valmiussuunnitelma, joka on hyväksytty aluehallituksessa joulukuussa 2023. Suunnitelman päivittämisestä vastaa hallinnon riskienhallintapalvelut, yleinen osa löytyy intranetistä (ei saatavilla ulkoisessa verkossa valmiussuunnitelma yleinen osa). Hankittaessa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja palveluntuottajan kanssa on sovittava;

- 1) valmiuden tilannekuvan ylläpitämisestä
- 2) tilannekuvan välittämisestä hyvinvointialueen lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskukselle; sekä
- 3) ilmoitusmenettelystä häiriötilanteissa (Valtioneuvoston

asetus hyvinvointialueiden varautumisesta sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteisiin 308/2023).

Palveluyksikön valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta ja valmius- ja jatkuvuussuunnitelmasta vastaa johtava ylihammaslääkäri ja lähiesihenkilöt.

4 Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

4.1 Toimeenpano

Palveluyksikön omavalvonnan käytännön toteuttamisessa ja sen onnistumisessa asiakas- ja potilastyössä on oleellista henkilöstön sitoutuminen omavalvontaan sekä henkilöstön ymmärrys ja näkemys

omavalvonnan merkityksestä, tarkoituksesta ja tavoitteista. Ajantasainen omavalvontasuunnitelma on oltava palveluyksikön henkilöstön tiedossa ja saatavilla kaiken aikaa. Omavalvontasuunnitelman muutokset on tiedotettava henkilöstölle.

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnalle on määriteltä omavalvontaan liittyvät suositellut koulutukset omavalvontaohjelmassa. Omavalvonnasta järjestetään kaikille hyvinvointialueen henkilökunnalle vuosittain koulutusta, ja koulutukset ovat jatkuvasti saatavilla tallenteina.

Henkilöstön omavalvonnan osaaminen ja sitoutuminen jatkuvaan omavalvontasuunnitelman mukaiseen toimintaan varmistetaan Osallistamalla henkilöstöä omavalvontasuunnitelman sisällön laatimiseen ja käymällä läpi omavalvonta-asioita kuukausittain hoitolakokouksissa.

4.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Palveluyksiköiden omavalvontasuunnitelmat ja niiden seurantaraportit julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla ja se on julkisesti nähtävänä palveluyksikössä. Omavalvontasuunnitelman päivittämisessä ja julkaisemisessa huomioidaan palveluissa, niiden laadussa ja asiakas- ja potilasturvallisuudessa tapahtuvat muutokset. Lisäksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kaikki palveluyksiköt toteuttavat omavalvonnan toteutumisen itsearviointin säännöllisin välein, ja nämä tulokset ovat osa omavalvonnan seuranta. Palveluyksiköiden omavalvonnan seurantaraporttien osalta tehdään yhteistyötä hallinnon laatu- ja asiakasturvallisuuspalveluiden kanssa. Hallinnon laatu- ja asiakasturvallisuuspalvelut ohjeistavat palveluyksiköitä raporttipohjien ja seurantajärjestelmien käytön osalta.

Johtava ylihammaslääkäri ja lähiesihenkilöt kokoontuvat viikoittain ja seuraavat aktiivisesti hyvinvointialueen ja suun terveydenhuollon tiedotuskanavia ja päivittävät tarvittaessa viiveettä omavalvontasuunnitelmaa. Esihenkilöt seuraavat omavalvonnan toteutumista päivittäisessä työssään ja vastaavat siitä, että seurannassa havaitut puutteet korjataan.

LIITE 1. Omavalvontasuunnitelman toteutumisen seuranta

Saatavilla verkosta [Palveluiden omavalvontasuunnitelmat | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue \(luvn.fi\)](#)

Täytetään intrassa palvelulinjan kokoomataulukoon

[illegible]